

Addendum

Integraal beleidskader Sociaal Domein

2026 - 2031

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Inhoud van het addendum: actualiseren met aanscherpingen	4
3. Drie nieuwe opgaven	5
4. Korte beschrijving opgaven	6
Versterken sociale basis	6
Vergroten bestaanszekerheid	6
Vergroten kansengelijkheid	6
5. Aanscherpingen in strategie	7
Sociale basis als vertrekpunt	7
Samen werken aan kansen voor onze jeugd	7
Sleutelrol voor welzijnspartners	7
Andere rol en houding van lokale overheid	8
Focus op wat het werk oplevert voor inwoner en maatschappij	9
6. Vervolg	10

Aanleiding

Het Integraal beleidskader Sociaal Domein Krimpenerwaard 2021-2025 (verder: IBK) is op 20 april 2021 vastgesteld. In deze kadernotitie is vastgelegd hoe de raad en het college samenwerken aan de doelen, ambities en maatschappelijke effecten in deze nota. Daarbij is afgesproken dat we periodiek een kwaliteitsmonitor uitbrengen waarin de voortgang op de ambities en actuele ontwikkelingen wordt beschreven. Na een periode van 3,5 jaar uitvoering te hebben gegeven aan het IBK is de kwaliteitsmonitor van september 2024 ook gebruikt om te reflecteren op ons beleid. Aan de hand van de bevindingen in deze kwaliteitsmonitor zijn gesprekken gevoerd met de raad en adviesraad sociaal domein, waarna geconcludeerd is dat het Integraal beleidskader op een aantal onderdelen wordt aangescherpt. Dit addendum is daar de weerslag van. Het maakt hiermee integraal onderdeel uit van het Integraal beleidskader Sociaal Domein Krimpenerwaard.

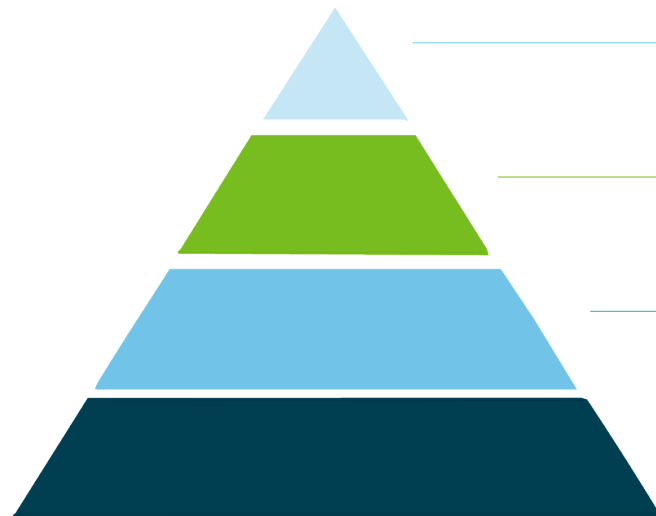

Inhoud van het addendum: actualiseren met aanscherpingen

De actualisatie is nodig op het niveau van de missie en de strategie.
De beoogde maatschappelijke effecten en doelen blijven gelijk.
Dit past bij de aard van de nota als zijnde een 'paraplunota'.

Een belangrijk onderdeel van onze missie zijn onze waarden. Wat vinden wij belangrijk binnen het sociaal domein? Wat maakt Krimpenerwaard tot Krimpenerwaard? De waarden bepalen ons handelen.

Opbouw integraal beleidskader

De waarde '(eigen) verantwoordelijkheid' passen we aan in 'gedeelde verantwoordelijkheid'. De meeste mensen hebben de potentie om zelf-/samenredzaam te zijn. Tegelijkertijd is een deel van de samenleving waarbij dat niet lukt zonder hulp. Vaak liggen daar cognitieve, sociale en economische beperkingen aan ten grondslag. Het is zaak dat degenen die het zelf kunnen (met hun (netwerk)middelen) zichzelf en anderen helpen zodat de schaarse en dure hulp beschikbaar blijft voor de meest kwetsbaren. Daarom past een "gedeelde verantwoordelijkheid" beter bij de huidige tijdsgeest.

Onder gedeelde verantwoordelijkheid verstaan we: Inwoners dragen naar vermogen verantwoordelijkheid voor zichzelf en hun omgeving. Zij maken keuzes, maar doen dat binnen de maatschappelijke omstandigheden waarin zij zich bevinden. Het lukt veel inwoners om met (hun) problemen om te gaan, maar een deel van de samenleving lukt dat niet zonder hulp. Het is daarom van belang dat we naar elkaar omkijken en solidair zijn met elkaar. Mensen bij wie het leven (tijdelijk) tegenzit, mogen daarom rekenen op steun vanuit de samenleving en de gemeente. Het collectieve oplossingsvermogen en de samenredzaamheid worden versterkt. Zo bouwen we aan een sterke gemeenschap waarin we zorgdragen voor elkaar.

Missie:

De inwoner staat centraal en we leveren een bijdrage aan de zelf- en samenredzaamheid van de inwoner. Dit doen we door het versterken van het gewone leven (normaliseren), preventie en vroegsignalering en het bieden van passende ondersteuning. Deze ondersteuning is zoveel mogelijk lokaal, integraal en informeel.

Visie:

We streven naar een samenleving waarin alle inwoners zich thuis voelen, zelfredzaam zijn en naar vermogen kunnen meedoen en waarin jeugdigen gezond en veilig kunnen opgroeien. Een inclusieve samenleving waarin inwoners oog hebben voor elkaar en waar eenzaamheid zoveel als mogelijk wordt tegengegaan. De omgeving is fysiek en sociaal, zo ingericht dat iedereen kan meedoen en gebruik kan maken van de beschikbare voorzieningen binnen de beschikbare budgetten. Samen zorgen we er zo ook voor dat de zorg betaalbaar blijft.

Maatschappelijke effecten:

Kwaliteit van leven, zelf- en samenredzaamheid.

Strategie 2021-2025:

Normaliseren, preventie en vroegsignalering

Drie nieuwe opgaven

In de kwaliteitsmonitor 2022-2023 zien we terug dat het grootste deel van onze inwoners aangeeft gelukkig te zijn en 75% van onze inwoners ervaart zijn of haar gezondheid als goed. Zij zijn tevreden met hun leven, voelen zich veerkrachtig en zijn in staat de draad weer op te pakken bij tegenslagen.

Maar er zijn ook punten waarop Krimpenerwaard minder gunstig scoort, waar een negatieve trend zichtbaar is of waarop verschillen tussen groepen zichtbaar zijn. Wanneer we kijken naar de maatschappelijke en sociaal-economische trends en ontwikkelingen die zich aftekenen onder onze inwoners, dan verschilt de Krimpenerwaard niet veel van andere gemeenten. Ondanks dat 75% zijn of haar leven als gezond ervaart, zijn dit minder inwoners dan voorheen. Gezond samenleven staat onder druk. Dit blijkt onder andere uit het afnemende vertrouwen in de toekomst bij zowel ouderen als jongeren, stijgende cijfers ten aanzien van het ervaren van stress, angst- en depressie én het zorggebruik. Eenzaamheid blijft een veel voorkomend probleem.

Ongeveer 1 op de 10 van onze inwoners verleent mantelzorg en het beroep op mantelzorg wordt, mede ten gevolge van de vergrijzing, in de toekomst nog vele malen groter. Daarnaast kent de Krimpenerwaard veel vrijwilligers, die zich inzetten bij clubs, verenigingen en maatschappelijke organisaties: essentieel voor het bereiken/behouden van een goede sociale basis. Meest opvallende ontwikkelingen in de Krimpenerwaard ten opzichte van regio gemeenten of landelijk, is de afname van het percentage inwoners dat voldoet aan de bewegnorm, de toename van het middelengebruik en de dalende vaccinatiegraad. Weliswaar zijn het geen nieuwe aandachtsgebieden, maar het is voor partijen in de sociale basis de afgelopen jaren lastig gebleken dit positief te beïnvloeden.

We zien een toename van het aantal huishoudens dat te maken krijgt met financiële zorgen/ problemen. Zowel vanuit het veld als uit eigen cijfers blijkt dat de bestaanszekerheid van steeds meer mensen onder druk staat. Uit landelijk onderzoek is bekend dat deze aspecten vaak samenhangen met andere problemen, zoals slechtere gezondheid en minder participeren. In gezinnen met kinderen heeft dit ook zijn weerslag op het opgroeien en opvoeden van de kinderen. We weten dat de omgeving waarin iemand geboren wordt en opgroeit, nog altijd bepalend is voor de kansen later. En we zien de verschillen tussen arm en rijk toenemen. Dit zijn bevindingen op basis van onze lokale kwaliteitsmonitor, en die ook aansluiten bij de Hervormingsagenda Jeugd, de recente bevindingen van de commissie-van Ark en het rapport 'De Sociale en Culturele Ontwikkelingen' van het SCP (2025).

Dit leidt tot de volgende drie grote maatschappelijke opgaven voor Krimpenerwaard:

1. Het versterken van de sociale basis; investeren in onze sociale structuren, waarin inwoners elkaar (leren) kennen en omzien naar elkaar. Inwoners verdienen een overheid die gezond samenleven makkelijker maakt, door meer te zorgen voor collectieve oplossingen en korte lijnen tussen inwoners en voorzieningen.
2. Het herstellen van bestaanszekerheid: bevorderen van bestaanszekerheid voor onze inwoners. We zorgen voor een voorspelbaar inkomen, een veilige woonsituatie, ondersteuning bij werk, re-integratie en inburgering. Hierbij wordt ingezet op veiligheid in de wijk en buurt en is veel aandacht voor meedoen in de samenleving. Dit doen wij met begrijpelijke regelgeving en duidelijke communicatie.

3. Het vergroten van kanselijkheid: iedere inwoner de kans te bieden - ongeacht factoren als afkomst, de buurt waarin je opgroeit en het netwerk om je heen - om zich maximaal te ontplooien. Daarom willen wij de focus leggen op die (groepen) inwoners die ons het hardste nodig hebben, omdat hun kansen op het gebied van gezondheid, educatie, (talent)ontwikkeling of inzet op de arbeidsmarkt niet altijd vanzelfsprekend zijn.

Korte beschrijving opgaven

Versterken sociale basis

We staan voor de opgave om te investeren in onze sociale structuren, waarin inwoners elkaar (leren) kennen en omzien naar elkaar. Inwoners verdienen een overheid die gezond samenleven makkelijker maakt, door meer te zorgen voor collectieve oplossingen en korte lijnen tussen inwoners en voorzieningen.

Vergroten bestaanszekerheid

We staan voor de opgave om de bestaanszekerheid voor inwoners te bevorderen. We zorgen voor inkomensondersteuning en ondersteuning bij (problematische) schulden, een veilige woonsituatie, ondersteuning bij werk, re-integratie en inburgering. Hierbij wordt ingezet op veiligheid in de wijk en buurt en is veel aandacht voor meedoen in de samenleving. Dit doen wij met begrijpelijke regelgeving en duidelijke communicatie.

Vergroten kansengelijkheid

We staan voor de opgave om iedere inwoner de kans te bieden - ongeacht factoren als afkomst, de buurt waarin je opgroeit en het netwerk om je heen - om zich maximaal te ontplooiën. Daarom willen wij de focus leggen op die (groepen) inwoners die ons het hardste nodig hebben, omdat hun kansen op het gebied van gezondheid, educatie, (talent)ontwikkeling of inzet op de arbeidsmarkt niet altijd vanzelfsprekend zijn.

Aanscherpingen in strategie

Om daadwerkelijk aan de slag te gaan met bovengenoemde opgaven én gekoppeld daaraan te blijven werken aan het behalen van de maatschappelijke effecten en doelstellingen uit het IBK, zetten we in op een aangepaste strategie. Hierbij focussen we op vijf onderwerpen, die in de volgende paragrafen verder toegelicht worden.

1. Sociale basis als vertrekpunt

De sociale basis is er altijd, krachtig of niet en is waardevol vanuit zichzelf. De sociale basis is van mensen en gemeenschappen en ontstaat vanuit de samenleving zelf. Binnen de sociale basis ontmoeten mensen elkaar en voelen zij zich gezien, gehoord en erkend. Inwoners bouwen relaties met elkaar en bieden elkaar steun en hulp. We geloven dat inwoners met elkaar in de sociale basis in staat zijn om duurzame oplossingen te vinden die goed aansluiten bij problemen die spelen. Vanuit die visie faciliteren en stimuleren we de sociale basis. Als lokale overheid kunnen we niet alles oplossen. Met een krachtige sociale basis als vertrekpunt, kunnen we het “vangnet” zijn én blijven voor die inwoners die (tijdelijk) meer nodig hebben dan de sociale basis kan bieden. We streven naar een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving, waarin mensen kunnen floreren, naar elkaar kunnen en willen omkijken en kunnen en willen bijdragen aan het eigen en andermans welzijn. Met het versterken van de sociale basis helpen we de beweging te maken van individuele naar collectieve oplossingen, van zelfredzaamheid naar samenredzaamheid. Passende oplossingen met en voor inwoners ontstaan vanuit domeinoverstijgende samenwerking tussen welzijn en zorg, kinderopvang en onderwijs, werk en inkomen, wonen, sport en cultuur. De sociale basis en de vrijwillige inzet daarbinnen, leveren een enorme bijdrage aan vele maatschappelijke vragen en opgaven vanuit sterke

verbindingen in de buurt. Aangezien niet iedereen over een sterk sociaal netwerk beschikt en inclusie niet vanzelfsprekend is, willen we als gemeente gemeenschappen ondersteunen, verbindingen versterken tussen mensen onderling, tussen mensen en voorzieningen, en investeren in sterke voorzieningen.

2. Samen werken aan kansen voor onze jeugd

Onderdeel van een sterke sociale basis is een sterke pedagogische basis. Dat deel van de sociale basis dat bestaat uit alles wat bijdraagt aan het opgroeien, opvoeden en de ontwikkeling van kinderen en jongeren.

De omgeving waarin een kind wordt geboren, opgroeit en zich ontwikkelt tijdens de eerste duizend dagen, bepaalt in grote mate de kansen voor later. Omgekeerd ontstaan ook dan al de verschillen in sociaal-economische gezondheid. Problemen van ouders die spelen bij de vroege start van een kind, leiden (vaak) tot problemen bij kinderen. Landelijk ervaart ruim vier op de tien ouders zorgen of problemen die betrekking hebben op de gezinssituatie. Bijvoorbeeld op het gebied van inkomen, wonen, (mentale) gezondheid, relaties of met justitie. Deze problemen van ouders hebben vaak een negatieve invloed op de kinderen met een toenemende vraag naar jeugdhulp tot gevolg. Jeugdhulp is lang niet altijd een passend antwoord. De oplossing voor de grote vraag naar jeugdhulp ligt vooral in de systemen buiten de jeugdzorg: in het gezin, op school, en in de samenleving. Om jeugdhulp te voorkomen moeten we ons focussen op de oorzaken van jeugdhulp, en die oorzaken aanpakken. Dat vraagt om brede en integrale samenwerking met partners werkzaam op o.a. bestaanszekerheid, wonen, onderwijs en volwassenzorg. Als we de daadwerkelijke oorzaken van problemen aanpakken, ontstaan er langdurige oplossingen voor de problemen van ouders en jongeren.

We hebben de omgeving waarin onze kinderen opgroeien te verbeteren. Vaak wordt pas rekening gehouden met de belangen en het welzijn van kinderen als het water aan de lippen staat. Terwijl deze situaties juist voorkomen moeten worden. Een goede samenwerking met kinderopvang, onderwijs en andere maatschappelijke partners (van preventief tot gedwongen kader) is daarbij noodzakelijk.

Om kinderen, jongeren en hun ouders te ondersteunen in opvoeden en opgroeien en kanselijkheid te vergroten, is een sterke pedagogische basis nodig. Dit biedt beschermende factoren in de wereld waarin onze jeugd nu opgroeit. Een wereld waarin jeugdigen zich zorgen maken over en de gevolgen ondervinden van de problemen in het onderwijs, de prestatiedruk, complexe scheidingen, de woningmarkt, economie en het klimaat. Kortom, ouders, mede-opvoeders, de sociale basis en de gemeenten moeten samen bijdragen aan de kansen van onze jeugd. Ieder vanuit zijn/haar eigen rol en verantwoordelijkheid, waarbij ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van en zorg voor hun kind. Het (sociaal) netwerk biedt hierbij steun en hulp. Wanneer er (tijdelijk) -meer ondersteuning nodig is, dan is het aan de gemeente om ervoor te zorgen dat er een toereikend aanbod is van formele (preventieve) ondersteuning en hulpverlening.

3. Sleutelrol voor welzijnspartners

Sterke verbindingen in wijken en kernen

Binnen een sterke sociale basis zien we een cruciale rol voor onze welzijnspartners. Een sterke sociale basis ontstaat, zoals eerder al gezegd, niet vanzelf, maar valt of staat met de verbindingen in de wijken en kernen, tussen inwoners, vrijwilligers en professionals. Als we willen dat meer mensen zelf of met steun van hun netwerk in hun directe omgeving antwoorden cq. oplossingen vinden voor hun vragen en problemen, dan moeten we als gemeente daarin een faciliterende rol spelen. Onze welzijnspartners zijn reeds actief in wijken en kernen en maken onderdeel uit van de bestaande netwerken, kunnen hierin verbinden en deze verstevigen. In de komende periode verwachten we van onze partners dat zij hier nog meer op gaan inzetten. Vanuit die basis kan verder gewerkt worden aan (groepsgerichte) oplossingen in de directe leefomgeving, vroegsignalering en preventie. Daarmee bouwen we samen aan een gezonde leefomgeving.

Groepsgericht werken (collectiveren)

Onze welzijnspartners zetten de politieke ambities bijvoorbeeld om in de organisatie van eettafels, buurtkamers, lotgenotengroepen, activiteiten en

trainingen. De partners binnen het Sociaal Preventieteam werken hierin steeds meer samen met elkaar en ook met andere maatschappelijke partners. Dit vraagt nog meer doorontwikkeling in aanbod, aansluitend bij de vragen in de samenleving, maar ook in een visie waarin we stellen "Collectief, tenzij..." Groepsgericht aanbod moet de standaard worden. Daar waar groepsaanbod niet aansluit, kan een individueel traject ingezet worden om toe te werken naar deelname aan een groep, zo nodig in combinatie met elkaar.

Voor kinderen en jongeren, maar ook ouders en andere opvoeders is dit informele groepsgericht aanbod nog beperkt. Dit vraagt in de komende periode aandacht, in relatie tot een sterke pedagogische basis. Ook hier is het van belang de mogelijkheid te faciliteren om elkaar te ontmoeten, kennis en ervaringen te delen en steun aan elkaar te bieden.

Uit onderzoek blijkt dat groepsgerichte ondersteuning bijdraagt aan sociale kwaliteit van mensen, doordat ervaringen worden gedeeld, er van elkaar geleerd wordt, sociale contacten worden opgedaan, eigen talenten en kwaliteiten worden ingezet en kennis en vaardigheden worden vergroot.

Bereiken van meest kwetsbare inwoners

Naast de inzet op een sterke sociale basis, is er ook de noodzaak van het bereiken van de meest kwetsbare inwoner. Voor de toegang tot steun, hulp en zorg geldt dat het belangrijk is dat mensen betere toegang tot ondersteuning hebben en dat de drempels die mensen ervaren om in aanmerking te komen voor voorzieningen in het sociaal domein worden weggenomen. Daarbij moet de informatievoorziening breder toegankelijk en eenvoudiger zijn. Informatie is soms alleen digitaal beschikbaar, aanvraagformulieren zijn ingewikkeld en het stelsel is complex (SCP 2023b). Alleen laagdrempelige loketten zijn niet voldoende voor het bereiken van kwetsbare inwoners. Het vraagt tevens om een omslag te maken van een reactieve houding naar een actieve houding, waarbij er vaker op mensen wordt afgestapt en het gesprek met hen wordt aangegaan. Dat kan in een sterke sociale basis, waarbij inwoners en professionals elkaar goed kennen en men met elkaar samenwerkt, ook waar het gaat om signaleren. Alleen op die manier worden mensen met complexe problemen bereikt en geholpen en kan verergering van hun problemen worden voorkomen.

Integrale toegang

Samen met de partners van het Sociaal Preventieteam richten we de Integrale Toegang tot zorg en ondersteuning in Krimpenerwaard in. Op die manier werken we toe naar een optimale samenhang tussen de inzet vanuit de sociale basis, toegangstaken en aanvullende hulp en ondersteuning. Gemeentelijk consulenten zetten hun kennis en expertise in bij veelal complexere casuïstiek. Van hen wordt verwacht dat zij in goede verbinding staan met de inwoner en ketenpartners als de kinderopvang, het onderwijs en huisartsen en optimaal gebruik weten te maken van de collectieve oplossingen die in het preventief domein worden geboden. Van het Sociaal Preventieteam wordt verwacht dat zij hun deskundigheid en ervaringen voor het bevorderen van groepsgerichte oplossingen (collectiveren) in het gewone leven, het outreachend werken en het preventief en normaliserend werken weten toe te voegen en laten floreren.

De toegang is ook een instrument om te investeren in verbindingen door het hanteren van het uitgangspunt "collectief tenzij...". Ofwel, er wordt per persoon gekeken of het mogelijk is om passende ondersteuning in een groep te krijgen. Terwijl nu nog veelal basisondersteuning individueel wordt ingezet.

Opvangen verschuiving van medisch domein naar sociaal domein

De verschuiving van medisch naar sociaal domein is een landelijke beweging waar we regionaal en lokaal mee worden geconfronteerd. Het Rijk zet hierop in met o.a. het Integraal Zorgakkoord (IZA). Met een fors vergrijzende bevolking, toenemende druk op mentale gezondheid en minder beweging, grote personeelstekorten in de regio Midden-Holland en te weinig samenhang in zorg en welzijn hebben we een forse transformatieopgave om de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van de zorg te kunnen waarborgen in de toekomst. De veranderopgave in onze regio richt zich op het versterken van gezondheid en preventie in de brede zin van het woord, met specifieke aandacht voor de mentale gezondheid. In samenwerking met het medisch domein werkt de gemeente aan deze veranderopgave. In Krimpenerwaard zijn concrete projecten bijvoorbeeld nu al Welzijn op Recept, Kansrijke start, Samen op Gezond Gewicht en Valpreventie, maar hier wordt nog veel meer actie op gevraagd de komende jaren. De uitvoering van deze projecten wordt gedaan door onze lokale welzijnspartners. We moeten ons ervan bewust zijn dat deze ontwikkelingen structureel een groot beroep (zullen blijven) doen op onder andere de partners van het Sociaal Preventieteam.

4. Andere rol en houding van lokale overheid

Van 'focus op zelfredzaamheid en voorkomen van voorzieningengebruik' naar 'bereiken van meest kwetsbare doelgroep en de inwoner meer zeggenschap geven'

Inwoners die (voldoende) zelfredzaam zijn, moeten we stimuleren om in hun directe leefomgeving te zoeken naar oplossingen bij eventuele vragen of problemen. Maar zoals eerder genoemd, weten we als lokale overheid nog niet àl onze inwoners goed te bereiken die zorg en ondersteuning nodig hebben. Dit betreft vaak inwoners die onvoldoende zelfredzaam zijn, een

beperkt netwerk hebben en/of de weg binnen het sociaal domein niet weten. Daardoor kan een groep kwetsbare inwoners erger in de problemen komen dan nodig is, inwoners die juist gebaat kunnen zijn bij preventieve, groepsgerichte oplossingen. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) onderzocht wat de oorzaak is en wat gemeenten en dienstverleners kunnen doen om dit te verbeteren. Uit dit onderzoek blijkt dat er een perspectiefwisseling nodig is in het denken en onze werkwijze: van niet-gebruik van voorzieningen naar bereik van mensen die ondersteuning het meest nodig hebben.

Deze veranderende houding vraagt om kritisch kijken naar oplossingen om een groeiend voorzieningengebruik te voorkomen. Door enerzijds te investeren in een sterke sociale basis, waarin inwoners met elkaar tot oplossingen kunnen komen, kunnen we anderzijds de voorzieningen beschikbaar houden voor juist die inwoners die dat het hardst nodig hebben. We moeten ons vaker afvragen: "Wanneer is een situatie goed genoeg?" en accepteren dat het leven niet maakbaar is. Niet alle problemen kunnen opgelost worden, ook niet door de lokale overheid. Iedereen krijgt vroeg of laat met tegenslag te maken. Door te investeren in een sterke sociale basis kunnen meer inwoners in hun directe leefomgeving een oplossing vinden. Dat vraagt tevens om duidelijkheid over welke vragen in het gewone leven horen en welke vragen specialistische hulp nodig hebben (afbakening hulp en ondersteuning vanuit gemeente). Dit zijn vragen die niet makkelijk te beantwoorden zijn. Het vraagt om een maatschappelijke dialoog: hoe kijken we als samenleving aan tegen vragen en problemen en de antwoorden/oplossing die daarbij horen? Wat hoort bij het leven, bij opgroeien en opvoeden, en hoe gaan we daarmee om?

Uit onderzoek van het SCP blijkt dat we als gemeente nog veelal aanbodgericht denken. Uit onderzoek blijkt tevens dat beleidsmakers niet altijd van realistische mensbeelden uitgaan. Beleidsmakers projecteren eigen waarden en logica op hoe mensen handelen als zij problemen hebben en bij de gemeente om hulp vragen. In de afgelopen periode is gebleken dat we de zelfredzaamheid van inwoners soms overschatten. Mensen die geen ondersteuning krijgen, zien we vaak als niet-gebruikers. Nog te weinig staan we stil bij de vraag waarom sommige inwoners niet worden bereikt en wat de behoeften van deze mensen zijn, die mogelijk anders zijn dan het bestaande aanbod. Het vraagt van ons actief op zoek te gaan naar die mensen die zelf niet vragen om ondersteuning of niet weten hoe ze hulp kunnen aanvragen. Als we dan in contact zijn met deze inwoners, vraagt het om een andere

houding en benadering waarbij we de inwoner meer zeggenschap geven. We laten de regie bij de inwoner en wij nemen plaats op "de bijrijdersstoel", ook als een inwoner (tijdelijk) niet zelfredzaam is. Vanuit die houding ondersteunen we inwoners bij het vinden van oplossingen in hun eigen leefomgeving. De inwoner weet immers als geen ander wat zij nodig heeft. Daarbij hoort de vraag: "Wat zou jou nu helpen om de volgende stap te zetten?" Als de behoefte van mensen meer centraal komt te staan, wordt duidelijker welke ondersteuning en zorg nodig is en hoe we dit het meest passend kunnen organiseren.

5. Focus op wat het werk oplevert voor inwoner en maatschappij

Door data slim in te zetten, krijgen we meer inzicht in waar behoeften liggen en hoe we zorg en ondersteuning kunnen optimaliseren. We vinden het van belang de effecten van onze interventies te meten: Doen we de juiste dingen? En durven we ook te stoppen als dat niet zo is? Het gebruik van data moet gericht zijn op wat het werk oplevert voor onze inwoners en de maatschappij.

Datagedreven werken in het sociaal domein helpt ons ook het hulpgebruik en de kosten beter te voorspellen, monitoren en verantwoorden. Dit is voor de gemeente Krimpenerwaard niet nieuw. Zo kan de periodieke kwaliteitsmonitor alleen maar ontstaan door veel verschillende data te bundelen en te analyseren. Ook aan het opstellen van de P&C documenten gaat datagedreven werken vooraf. Zo zien we in 2024 in de tussenrapportages dat we gedurende het jaar betrouwbare inzichten hebben op de kostenontwikkelingen Jeugdhulp, Wmo, Participatie en Schulddienstverlening, wat ons in staat stelt om eerder risico's te signaleren en daarop te kunnen interveniëren. Concreet kan data over het hulpgebruik bijdragen aan o.a. het verbeteren van de dienstverlening van de toegang, het analyseren van zorgpaden of het ondersteunen van contractmanagement.

In de ontwikkeling van de integrale toegang heeft monitoring van de effecten en het werken met de opgehaalde data een belangrijke plek. Data die we opdoen in bijvoorbeeld de gemeentelijke maatwerkteams en de in oprichting zijnde toegangsteams, is belangrijke input voor onze partners in het preventief domein om betere en gerichtere interventies te kunnen doen. Door in het sociaal werk goed te monitoren kan impact worden aangetoond en kwaliteit worden verbeterd.

Ook in de samenwerking tussen sociaal domein en medisch domein wordt data verzameld en gebruikt. Uit beide domeinen worden waardevolle data bij elkaar gebracht op basis waarvan de inspanningen in het kader van IZA en GALA worden bepaald en gemonitord.

Het ook goed kunnen combineren van data, analyseren en interpreteren vraagt de nodige tijd en aandacht, maar kan van grote meerwaarde zijn voor de effectiviteit en efficiëntie van het werken in ons sociaal domein.

Met behulp van een interactieve tool voor het combineren en visualiseren van data (power BI), kunnen we data in de nabije toekomst gemakkelijker omzetten in visuele rapportages en de uitkomsten beter benutten voor het stellen van prioriteiten in de uitvoering en bij nieuw beleid.

Vervolg

Met het vaststellen van de slotbeschouwing en deze als addendum toe te voegen aan het IBK, wordt de geldigheidsduur van het IBK verlengd met zes jaar. Dit heeft echter ook impact op de uitvoering van het beleid en vraagt daarom om vervolgacties. Dit zal in 2025 verder uitgewerkt worden door middel van aanpassingen in de maatschappelijke agenda, verordeningen en de verschillende subsidieregelingen. Dit helpt ons om beter te sturen op het behalen van doelen in het licht van het aangescherpte perspectief. Deze verdere uitwerking doen we in samenwerking met onze maatschappelijke partners.